Arany János: Ágnes asszony

Balogh
Eszter
Paskelbė Balogh Eszter - 2026. 06. 30., k – 12:32
Pamokos / projekto plano tipas
Pamokos planas
Sektorius
Társadalomtudományok
Tema, mokymosi sritis
Arany János Ágnes asszony című balladája
Klasė
11. évfolyam
Mokymosi ir ugdymo tikslai
A tanulók ismerjék fel a ballada legfontosabb műfaji jellemzőit, tudják rekonstruálni a kihagyásos cselekményt, értsék a bűn, a bűntudat, az őrület és a bűnhődés kapcsolatát, értelmezzék a lepedő, a vérfolt, a víz és a patak szimbolikáját.
Sąvokos
balladai homály, bűn, bűntudat, lelkiismeret, őrület, bűnhődés, irgalom, szimbólum és körkörös szerkezet
Reikalingos priemonės
projektor, prezentáció, a ballada szövege, füzet vagy rövid feladatlap
Medžiaga, pateikta prieš pamoką arba projektui

Szöveggyűjtemény: Ágnes asszony balladája

Korábbi prezentáció (Arany János pályaképe, A ballada műfaj fogalma és sajátosságai)
Arany János balladaköltészete: https://zanza.tv/irodalom/romantika/arany-janos-balladakolteszete

Įvadinė dalis ir pamokos / projekto plano rengimas

Arany János *Ágnes asszony* című balladája a bűn, a lelkiismeret és a bűnhődés kérdését állítja középpontba. A történet nem mond el mindent részletesen: az olvasónak a kihagyásokból és utalásokból kell megértenie az eseményeket. Az órán azt vizsgáljuk meg, hogyan jelenik meg Ágnes lelki összeomlása, és mit jelképez a véres lepedő, a mosás és a patak.

Pamokos / projekto įgyvendinimo planas

Az óra menete MI-feladatokkal, perc szerinti bontásban

- **0–3. perc – Ráhangolódás**
  - Egy kép kivetítése, amely egy patakpartot ábrázol.
  - Kérdés: „Mit próbálhat lemosni valaki, amit a víz valójában nem képes eltüntetni?”
  - A tanulók szabad asszociációkat fogalmaznak meg.
- **3–6. perc – Előzetes tudás aktiválása**
  - A ballada műfaji sajátosságainak felidézése.
  - Kulcsfogalmak: sűrítés, kihagyás, drámaiság, balladai homály.
- **6–10. perc – Kontextus**
  - Az 1853-as keletkezés és Arany János nagykőrösi korszakának rövid bemutatása.
  - A tanulók a kivetített prezentáció alapján rövid jegyzetet készítenek.
- **10–15. perc – A cselekmény rekonstruálása**
  - A tanulók párokban sorrendbe állítják a történet eseményeit.
  - Közösen ellenőrzik a helyes sorrendet.
- **15–19. perc – Balladai homály**
  - A tanulók elkülönítik a szövegben biztosan szereplő információkat az olvasói következtetésektől.
  - Két oszlopot készítenek: „A szöveg kimondja” és „Az olvasó következtet”.
- **19–22. perc – Az MI-feladat előkészítése**
  - A tanár csoportokat alakít: vád, védelem, bírói tanács és MI-ellenőrök.
  - A csoportok megkapják a kérdést: „Ágnes elsősorban bűnös, beteg ember vagy önmagát büntető áldozat?”
- **22–29. perc – Csoportos MI-feladat:** Arany János *Ágnes asszony* című balladáját vizsgáljuk. Te a vád, a védelem vagy a bírói tanács segítője vagy. Fogalmazz meg három érvet Ágnes felelősségéről! Jelöld külön, mely állítás tény, és melyik csak következtetés! Ne találj ki idézeteket!
  - A tanulók ellenőrzik az MI válaszait a mű alapján.
  - Az állításokat három kategóriába sorolják:
    - **T:** szövegből igazolható tény;
    - **K:** elfogadható következtetés;
    - **H:** hibás vagy kitalált állítás.
- **29–35. perc – Az MI-válaszok bemutatása**
  - Minden csoport ismerteti a két legerősebb érvét.
  - Bemutatnak legalább egy olyan MI-állítást, amelyet kijavítottak vagy elutasítottak.

- **35–39. perc – Vita és döntés**
  - Állítás: „Ágnes megőrülése súlyosabb büntetés, mint a börtön lett volna.”
  - A tanulók álláspontot választanak, és röviden érvelnek.
  - Az osztály szavaz a bírák döntéséről.
- **39–42. perc – Összegzés**
  - A tanulók befejezik a mondatokat:
    - „Az MI abban segített, hogy…”
    - „Az MI válaszát azért kellett ellenőrizni, mert…”
- **42–45. perc – Kilépőkártya és házi feladat**
  - Kilépőkártya: „Ágnes igazi büntetése…”
  - A tanár ismerteti az MI-vel végzendő házi feladatot.

Naudotos skaitmeninės priemonės
Gamma.app - prezentáció készítő
Redmenta
Vertinimo planas

Értékelési terv

- **0–10. perc – Diagnosztikus értékelés**
  - Szóbeli kérdések a ballada műfaji jellemzőiről.
  - A tanár visszajelzést kap az előzetes tudásról.
  - Értékelés: szóbeli megerősítés, javítás.
- **10–19. perc – Folyamatos formatív értékelés**
  - A cselekmény sorrendjének és a balladai homály értelmezésének ellenőrzése.
  - Szempontok: pontosság, lényegkiemelés, szövegre támaszkodás.
- **22–35. perc – Az MI-feladat értékelése**
  - Csoportonként legfeljebb **6 pont**:
    - megfelelő MI-prompt: **1 pont**;
    - tény és következtetés elkülönítése: **2 pont**;
    - hibás MI-állítás felismerése és javítása: **2 pont**;
    - együttműködés és bemutatás: **1 pont**.
- **35–39. perc – A vita értékelése**
  - Szempontok:
    - világos álláspont;
    - legalább egy szövegre épülő érv;
    - kulturált véleménynyilvánítás.
  - Értékelés: tanári szóbeli visszajelzés.

- **39–45. perc – Önértékelés**
    - A tanulók kitöltik a kilépőkártyát:
        - Mit értettem meg?
        - Miben segített az MI?
        - Melyik MI-állítást kellett ellenőriznem?

A házi feladat értékelése – 10 pont

- az MI-válasz ellenőrzése: **3 pont**;
- hibák felismerése és javítása: **3 pont**;
- saját összegzés: **3 pont**;
- igényes, önálló munka: **1 pont**.

Diferencijavimas

A differenciálás a tanulók eltérő szövegértési szintjéhez, munkatempójához és digitális kompetenciájához igazítható.

- **Feladatnehézség szerint:**
  A támogatást igénylő tanulók előre megadott eseményeket állítanak sorrendbe, illetve válaszlehetőségek közül választják ki a szimbólumok jelentését. A gyorsabban haladók önállóan fogalmaznak meg értelmezést és szöveges bizonyítékot is keresnek.
- **Csoportszerepek szerint:**
  A tanulók különböző szerepeket kapnak: promptíró, szövegkereső, MI-ellenőr, jegyző vagy szóvivő. Így mindenki a képességeinek megfelelően kapcsolódhat be a munkába.
- **Az MI-feladat során:**
  A bizonytalanabb tanulók kész promptot kapnak, míg a haladók önállóan írják meg vagy pontosítják az utasítást. A gyorsabban végzők összehasonlíthatnak két különböző MI-választ is.
- **Tanári segítségadás:**
  A gyengébb szövegértésű tanulók kulcsszavakat, idézetrészleteket vagy irányító kérdéseket kapnak. A tanár elsősorban ezeknél a csoportoknál segíti a tény és a következtetés elkülönítését.
- **Eltérő produktumok:**
  A tanulók választhatnak rövid írásbeli értelmezés, szóbeli érvelés, táblázat vagy gondolattérkép készítése között.
- **Értékelésben:**
  Nemcsak a helyes választ, hanem a fejlődést, az együttműködést, a szövegre támaszkodó érvelést és az MI hibáinak felismerését is értékeljük.

- **Technikai differenciálás:**
  Akinek nincs saját eszköze, párban vagy csoportban dolgozik. Az MI használata nélkül is teljesíthető alternatíva adható: előre kinyomtatott MI-válasz elemzése és javítása.

Namų darbai, projekto užduotis

MI-házi feladat

- A tanulók kérjék meg az MI-t, hogy értelmezze a **lepedő, a vérfolt és a patak** jelentését. Ezután:
- ellenőrizzék a választ a ballada szövege alapján;
- jelöljék az állításokat **T, K vagy H** betűvel;
- javítsanak ki legalább két pontatlan állítást;
- írjanak egy 4–5 mondatos saját összegzést arról, hogyan jelenik meg a bűntudat a műben.

Redmenta feladat az otthoni gyakorláshoz:
https://app.redmenta.com/hu/solve?ks_id=1229423184&utm_source=redmenta&utm_mec

Bendrasis (-ieji) dalykas (-ai)
magyar nyelv és irodalom